בג:

א) לקמן לא:, ב) [לעיל עו.], ג) [שס:], ד) [לעיל עח:], ב) ולעיל עו.ו. ו) ושסו. ו) לעיל עו.. ה) ול"ל רב נחמן], ע) ושם איתא: נידו א' גבוהן, י) ווע"ש תום׳ ד"ה כר' יוסי], ל) [דף פח.],

הגהות הב"ח (h) תום' ד"ה שבעת וכו' לא גרס רש"י התם ועוד דמשמע:

רב ניסים גאון

, שנעשו על טהרת תרומה גופו בתרומה. והמשקיו במסכת זבין. והשותה שיעורן ברביעית. ולפיכך לא היצריכוה טומאת ערב מוהיא י. כדתניא בתורת כהנים אין . האוכל אוכליז טמאיז ולא טמא טומאת ערב. ואמרו אין טומאה מן התורה עולה מידי טומאתה בו ביום.

פשיטא לזה בפתח ולזה בפתח הינו חלון שבין שתי חצרות. היינו מתני׳ דהיא תחילת פרק חלוז. לזה בזריקה ולזה בזריקה הינו כותל שבין שתי חצרות. כלומר מתניתא תנייתא. לזה בשילשול ולזה בשילשול הינו חריץ שביז שתי חצרות. והינו מתניתא תליתאה. בפתח ולזה בזריקה הינו דרבה בר רב הונא אמר רב בתחילת פרק חלון כותל שביז כ׳ חצרות גכוה שבין ב וזנוחו גבוה. עשרה ורחב ד' וצידו אחד שוה לארץ כו'. לזה בפתח ולזה בשלשול הינו דרב ואיתיה למימרא דיליה בתרה דההיא דרבה בר רב דכתבנוה.

רבינו חננאל (המשך) בשילשול, כלומר אין אחד מהן יכול להשתמש בחריץ שביניהן אלא על ידי שילשול. לזה בזריקה ולזה בזריקה היינו כותל שבין שתי חצירות. לזה בפתח שוני הביות: יוון בשונה ולזה בזריקה, היינו דרבה אמר רב נחמן, דאמר בפ׳ חלון שבין שתי חצירות, כותל שבין שתי חצירות גבוה י' ורחב ד' וצידו אחד שוה לארץ נותנין אותו לזה ששוה לארץ שתשמישו בנחת כו'. לזה בפתח ולזה בשילשול. נחמז, דאמר חריץ שביז שתי חצירות עמוק י' ורחב . נותנין לזה ששוה לארץ, ליה תשמישו בנחת. לזה בשלשול בזריקה. כגון דהוו להו חד למטה וחד . למעלה והכותל ביניהן, מאי, רב אמר שניהן אסורין עד אמר שיערבו. ושמואל תשמישו בנחת. ואקשינן

כדי עיסוחיכם. שאתם לשים במדבר עומר לגולגולת: איפה ג' סאין במנחות יליף לה בפרק התודה (דף עו.) דכתיב (יחוקאל מה) האיפה והבת תוכן אחד (להם) ויהיהן וכתיב (שם) מעשר הבת מן הכור וכור שלשים סחין מעשר דידיה כמה הוי ג' סאין והעומר עשירית של ג' סאין שהן י"ח קבין

שָהן ע״ב לוגין עשירית דע׳ לוגין ז׳ לוגין עשירית של ב׳ לוגין חומש הלוג והוא בינה וחומשא והיינו דקאמר ז׳ רבעים ועוד. רבעים רבעי הקב דהיינו ז' לוגין ועוד בילה וחומשא: שהן ו' ירושלמית. שהרי ו' מדבריות נעשו ה' ירושלמיות נשאר לנו לוג מדברי וחומשו דבינה וחומשה הוי חומש הלוג בילה חומש לחמש בילים והחומש בילה הוא תוספת לבילה הששית הרי לוג וחומשו והן נעשין לוג ירושלמי שהרי ו' חומשין אלו נעשו ה': הרי זה בריא. שאוכל כל לרכו: ומבורך. שאינו אוכל יותר מדאי וכתיב (משלי יג) ובטן רשעים מחסר: בותני' ה"ג במחני' אנשי חלר ואנשי מרפסת כו' ולא עירבו. אלו עם אלו אבל עירבו אלו לעלמן ואלו לעלמן. מרפסת ארוכה היא והרבה פתחי עליות פתוחין לה וכולן יולאין בסולם א׳ לחלר וממנה לרה״ר ואעפ"כ אין אוסרין הואיל וגבוה מרפסת יי שלא הלכו בסולם אלא להקל ואמרינן תורת מחיצה עליו ואינן אוסרין כדאמרינן בכילד מעברין (לעיל דף נט:) סולם תורת פתח עליו ותורת מחילה עליו והכל להקל ומ"מ שני רשויות הן ואין מוליאין מזו לזו: כל שגבוה י'. אם יש בחלר תל או עמוד גבוה י׳ סמוך למרפסת רשות מרפסת שולטת בו ומשתמשין הן בו אבל לא בני חלר: בסמוכה. שהחוליא סמוכה למרפסת. חוליית הבור הרחע שנטלו בחפירת הבור והקיפו בו פי הבור קביב: גמ' נוה בפחח ונוה בפתח. ב' חלירות שלח עירבו ויש

רשות אחת סמוכה להן ונוחה לשתיהן להשתמש בה כפתח זה שהוא נוח ליכנס: היינו חלון שבין כ' חלירות. כלומר הא לא מבעיא לו מאי דיניה אם אסור לשתיהן או מותר דהיינו חלון שבין ב' חלירות דתנן ביה רצו אחד מערבין רצו שנים מערבין ואם לא עירבו ביחד שניהם אסורים להשתמש בה אם רשות של ארבעה היא דאין רשות פחות מד'. ומנלן דאסורים בה דהא גבי כותל שבין שתי חלירות תנן ולעיל דף עו:) היו בראשו פירות אלו עולין מכאן ואוכלין וכן אלו ובלבד שלא יורידו למטה אלמא כל היכא דשוי לתרוייהו אסרי אהדדי וגם ברשות נמוכה מי׳ אמרינן» מקום שאין בו ד' על ד' מותר לבני רה"י ולבני רה״ר לכתף עליו דמקום פטור הוא הא אית ביה ד׳ אסור לתרוייהו. כל זריקה למעלה מי' טפחים וכל שלשול עמוק מי' טפחים וכל תשמיש נוח דקרינן ליה פתח לא גבוה קרקעיתו י' טפחים ולא נמוך עשרה טפחים: לזה בוריקה ולזה בוריקה. כל רשות שהיא בין ב' רשויות וקשה תשמישה לשתיהן לזה גבוה י׳ ולזה גבוה עשרה ואינו יכולים להשתמש אלא בזריקה הא לא מיבעיא לי דהיינו כותל שבין ב' חלירות ואיסורן מפורש במשנה דקתני ובלבד שלא יורידו למטה אלמא אסורים עם שניהן: היינו חריץ. דהוי נמי אסור לתרוייהו דהא הפסק רשות חשיב וכיון דתשמישו שוה לשניהם אסורין בו דאמר רבח (לעיל דף עו.) חריץ שבין ב' חלירות עמוק מזו י' ולוה שוה לחרך נותנין חותו לזה ששוה לארץ דהוה לזה תשמיש בנחת ולזה בקשה כו׳ שמעינן מינה דאי לשניהן בנחת או לשניהן בקשה שניהן אסורין בו: נוה בפתח ולוה בוריקה. כגון שחלר זו נמוכה וחלר זו גבוהה וחל ביניהם גבוה מזו י' ולזו שוה לארץ: היינו דרבה בר רב הונא. בפרק חלון (לעיל עו.) דאמר כותל שבין ב' חלירות גבוהש י' ולדו אחד שוה לארץ נותנין אותו לזה ששוה לארן: נזה בפסח ולוה בשלשול. כגון חלר גבוהה מן החל שבעת רבעים קמח ועוד חייבין בחלה. פי׳ ז׳ לוגין ועוד דהיינו בילה וחומש בילה כדפי׳ בקונטרס והם שש ירושלמיות וה׳

ליפוריות ובסוף כלל גדול (שבת דף עו:) היה כתוב בספרים והתנן ה׳ רבעים קמח ועוד חייבים בחלה ל"ג רש"י (מ) ועוד התם משמע דבשל ליפורי איירי והתם ליכא ועוד אלא

ה׳ בלמלום ור״ת מפרש דאתיא כדי עיסותיכם וכמה עיסותיכם כדי עיסת כרבי יוסי וגרסינן ליה שפיר דתנן המדבר וכמה עיסת המדבר דכתיב י והעומר במס' עדיות (פ"א משנה ב) ומייתי לה עשירית האיפה הוא מכאן אמרו ז' רבעים בפ"ק דשבת (דף טו.) שתאי אותר קמח ועוד חייבת בחלה שהן ו' של ירושלמית מקב לחלה כו' וחכ"ה חמש רבעים שהן ה' של ציפורי מכאן אמרו האוכל המח חייביו בחלה ור' יוסי אומר חמש כמרה זו ה"ז בריא ומבורך יתר על כן רעבתן פחות מכאן מקולקל במעיו: בותבי" 6 א אנשי פטורים חמש ועוד חייבים ומפרש ר"ת דסבר רבי יוסי דראשית עריסותיכם היינו דלחחר הפרשת חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל ראשית דהוא חלה ישאר שיעור שגבוה י' מפחים למרפסת פחות מכאן לחצר עריסותיכם דהיינו עיסת מדברית חוליית הבור והסלע גבוהים עשרה מפחים וההוא ועוד היינו כדי חלה ומהר"י למרפסת פחות מכאן לחצר בד"א בסמוכה מפרש דר' יוסי לטעמיה דשמעתין אבל במופלגת אפילן גבוה י' מפחים לחצר דקאמר חלי פרס ב' בילים שוחקות ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה ושיער רבי ב' בילים ועוד א' מכ' מפחים: גמ' פשימא לזה בפתח ולזה בפתח בבילה א"כ מז' רבעים קמח ועוד היינו ס חלון שבין שתי חצירות לזה בזריקה שהם מ"ג בילים וחומש בילה כמנין חלה יעלה ועודות ב' בינים ושלשה ולזה בזריקה היינו מ כותל שבין ב' חצירות ועודות הרי לרבי יוםי מ״ה בינים לזה בשלשול ולזה בשלשול היינו יי חריץ וחומש בילה וג' ועודות אע"פ שהסאין שבין ב' חצירות לזה בפתח ולזה בזריקה והקבין ניתוספו מנין הבילים כדקאי היינו ס דרבה בר רב הונא אמר רב נחמן לזה קאי כדמוכח בשמעתין ולכאורה נראה בפתח ולזה בשלשול היינו י דרב שיזבי דאין הלכה כרבי יוסי כדאמרינן במי אמר רב נחמן לזה בשלשול ולזה בזריקה שהוליאוהו (לעיל דף מו: י) דהלכה כר׳ מאי אמר רב ב שניהן אסורין ושמואל אמר יוסי מחבירו ולא מחביריו ואמריגן נותנין אותו לזה שבשלשול שלזה תשמישו נמי אמר ליה ר' אלעזר לרב אסי מה אמור רבנן בבי מדרשא א"ל הכי אמר בנחת ולזה תשמישו בקשה " וכל דבר ר' יוחנן הלכה כר' יוסי וקאמר הש"ם שתשמישו לזה בנחת ולזה בקשה נותנים מכלל דיחידאה פליג עליה משמע דאי אותו לזה שתשמישו בנחת תנן אנשי חצר רבים פליגי עליה אין הלכה כר' יוסי ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל אבל לפום ריהטא דגרסינן בפ׳ כלל שגבוה עשרה מפחים למרפסת פחות מכאן גדול (שבת דף עו:) ובפרק אלו עוברין לחצר קא סלקא דעתך מאי מרפסת (פסחים דף מח:) דנקט הש"ס חמש רבעים ועוד חייבין בחלה משמע

דהלכה כר' יוסי: לא סדקא דעתיך מאי מרפסת בני עדייה. מפרש ר"י סתם פתח עלייה גבוה עשרה מן מרפסת והמרפסת גבוה מן החלר י' ודרך סולמות יורדין מעלייה למרפסת וממרפסת לחזר ודרך חזר יוצאים לרשות הרבים והמרפסת היא של בני עלייה ואיז בני החזר אוסרים אותה לבני עליות לפי שהמרפסת היא שלהם והא דקאמר בסמוך בשתי גזוזטראות כשבאין בני תחתונה דרך עליונה למלאות שאוסרת התחתונה על העליונה היינו כדמפרש בפירקין י משום שעשו מחילה בשותפות וכשלא עירבו בני עליות יחד אוסרים המרפסת זה על זה משום לזה בשלשול ולזה בשלשול אבל מחמת הסולמות שיורדין בהם מן העליות לא היו אוסרין זה על זה דסולם תורת מחיצה עליו והשתא פריך לרצ שפיר כיון דפתחי עליות וחלונותיהם גבוהים מן החלר כ' או יותר אמאי נותנין תל ועמוד שבחלר הגבוהים י׳ והם כנגד החלונות דגבוהים לבני עליות בשלשול י' יאסרו לרב בני חצר על בני עליות ע"י זריקה כיון דתל ועמוד הוי של שניהם ולא דמי למרפסת שהיא לבני עליות לבדה ואע"פ שתל ועמוד הוא שוה למרפסת ויכול להשתמש מן המרפסת בתל ועמוד בפתח מ"מ לא מיקרי לבני עליות בפתח אלא בשלשול כי במרפסת אין בה דיורין ואינה יכולה לאסור את החל לחצר אלא ע"י עליות ואע"פ שיורדין בה מן העליות ומשתמשין בה אינה אוסרת כיון דסולם תורת מחיצה עליו והא דאמרינן בשמעתין דכשבאין בני התחתונה למלאות לא חשיב לבני התחתונה כזריקה לאו משום דסולם חשיב עליו כפתח לאסור אלא דע"י סולם חשיב לבני התחתונה תשמישן בנחת כמו בשלשול אבל כפתח לא חשיב ולא עדיף טפי משלשול לאסור ומשני לאותן הדרים במרפסת פירוש שפתחי עליות תוך עשרה למרפסת דתו ליכא בסולם תורת מחילה:

הכי י׳ דאינה משחמשת עליו בחול אלא בשלשול וחברתה שוה לו: היינו דרב שיובי. בפ׳ חלון (שם): לוה בשלשול ולוה בוריקה. כגון חלר זו גבוהה מזה התל י׳ וזו נמוכה ממנו י׳: מאי. לשניהם בקשה הוא והרי הן שוין בו ואוסרין זה על זה דהא כל שלשול אמרינן דקשה הוא או דילמא לגבי זריקה הוה שלשול חשמישו בנחת הוא ומותר חה שבזריקה אסור אם לא עירבו אלו עם אלו אלא אלו לעצמן ואלו לעצמן:

א מיי׳ פ״ד מהלכות עירובין הלכה טו טוש"ע א"ח סי" שעה מעיף ב: מיי פ"ג ב ב מיי פ"ג עירובין הלכה טו:

תורה אור השלם וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית האיפה הוא: שמות טז לו

מוסף רש"י

שייך לדף פב: **ידי בנו וכתו.** נקנילס (חולין כט.)**. כמה** הוא שיעורו. של עירוני ר' מאיר היה רגיל לאכול פת בשבת יותר מבחול, שהיה ממשיך פת לכל מינים הבאים לפניו, ור׳ יהודה היה אוכל פת בחול יותר מבשבת, שהיה שבע נמיני מעדנים (שם). וחצי הגוייה. האוכל שיעור חלי הגוייה פרס אוכלים טמאים נפסל גופו מלאכול בתרומה עד שיטבול, והוא ב' בילים, שהככר של ג' לקב ח' ביצים הוא, שהקב כ"ד ביצים ד' לוגין, חציה של ככר ד' בילים, חלי חליה ב' בינים (שם). רורחא לבסימא שכיח. כיוח מלוי לדכר הממוק במוך המעים (מגילה זו). צא מהן שליש לחנוני. כ' יוחנן לא שיער בחלי קב אלא בככר הלקוח בפונדיון מן החנוני והוא לקח ארבע סאין חטין בסלע ומשתכר יח, נמלאו בחלי שלש סעודות, השתים הוא מוכר בפונדיוו שנתו

עד כאן שייף לדף פב: ואנשי מרפסת. דיורי עליות הרבה פתוחין לה (לקמן צא:). ולא עירבו. בני חלר עם בני מרפסת. אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעלמן, ובני מרפסת אין אוסרים על בני חזר. אע"פ שיורדין לה בסולם ודריסת רגלם עליה לרה"ר, דאמרינן לעיל בפ' כילד מעברין (נט:) סולם חורת פתח עליו וחורת מחילה עליו והכל להקל, והכא למרינן חורת מחילה עליו (לקמן צא:). כל שגבוה י׳ טפחים. כגון עמוד או תל, למרפסת. מותר להשתמש בו ולחלר אסור, דה"ל לוה בפתח ולוה

רבינו חננאל

כדי עריסותיכם. וכמה. מדבר. כדכתיב והעומר עשירית האיפה. מיכז עשירית האיפה. מיכן אמרו שבעת רביעים קמח ועוד חייבין בחלה שהן שש ירושלמ׳ וחמש של האוכל במידה זו הרי זה בריא (בריך) ומבורך. במיעיו. פירוש כמו חולה במעיו הוא. יתר מיכז הרי שגבוה י׳ טפחים למרפסת